

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Historia starożytnej Grecji i Rzymu**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-HSGiRc-12h2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu(obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzących zajęcia:
prof. UAM dr hab. Katarzyna Balbuza – balbuza@amu.edu.pl
mgr Roman Deiksler – roman.deiksler@amu.edu.pl
prof. dr hab. Kazimierz Iłski – iłskikaz@amu.edu.pl
prof. UAM dr hab. Anna Kotłowska – anna.kot@amu.edu.pl
prof. UAM dr hab. Krzysztof Królczyk – krolczyk@amu.edu.pl
mgr Aneta Liwerska – aneta.liwerska@amu.edu.pl
prof. UAM dr hab. Maria Musielak – marmus@amu.edu.pl
prof. dr hab. Jan Prostko-Prostyński – jprostynski@hotmail.com
prof. UAM dr hab. Łukasz Różycki – lukasz.rozycki@amu.edu.pl
prof. UAM dr hab. Anna Tatarkiewicz – ostia@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] /nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
  - przekazanie usystematyzowanej wiedzy z zakresu historii starożytnej Grecji i Rzymu;
  - zaznajomienie z głównymi nurtami badań historiograficznych nad epoką;
  - rozwinięcie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych;
  - przekazanie wiedzy dotyczącej związków pomiędzy historią starożytną a dyscyplinami pokrewnymi (archeologia, historia sztuki, epigrafika, numizmatyka, filologia klasyczna);
  - rozwinięcie zdolności zabierania głosu w dyskusji naukowej;
  - przygotowanie do wykorzystywania zdobytej wiedzy we własnych badaniach naukowych oraz w popularyzacji i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z historią starożytnej Grecji i Rzymu;	K_W01; K_W02; K_W05; K_W12
EU_02	umie zinterpretować i przeprowadzić krytykę źródeł historycznych, włączać do badań i analiz materiał z dziedzin pokrewnych historii, szczególnie archeologii, numizmatyki, epigrafiki, geografii oraz historii sztuki;	K_W08; K_W10; K_U02; K_U05; K_U07 K_U08; K_K03
EU_03	umie dostrzegać związki przyczynowo – skutkowe pomiędzy faktami historycznymi; ma wiedzę o dalekosiężnych powiązaniach badanych zjawisk i problemów, ze szczególnym uwzględnieniem ich przejawów w świecie współczesnym;	K_W06
EU_04	umie umieścić fakty historyczne w czasie i przestrzeni; zna systemy antycznych kalendarzy i zasady	K_W01

	chronologii starożytnej;	
EU_05	komunikuje się w mowie i piśmie w języku ojczystym z zastosowaniem terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych oraz różnych form pisarstwa historycznego;	K_U15
EU_06	rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju kompetencji w zakresie historycznym, ogólnohumanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych, rozwija swoje zainteresowania;	K_K03
EU_07	docenia wkład historii starożytnej w dziedzictwo kultury światowej i angażuje się w aktywność służącą objaśnianiu, popularyzacji i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie.	K_K04; K_K05

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Spółeczeństwo greckie epoki archaicznej w świetle źródeł literackich i archeologicznych.	EU_01; EU_02; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Kształtowanie się społeczności i ustroju greckiej polis na przykładzie Sparty i Aten.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Sparta i Ateny – symmachie – droga do wojny peloponeskiej.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06
Świat grecki po wojnie peloponeskiej.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Macedonia Filipa II – Aleksander Wielki – Monarchie hellenistyczne. Dziedzictwo cywilizacyjne kultury hellenistycznej.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Początki Rzymu w świetle piśmiennictwa antycznego, źródeł archeologicznych, badań naukowych.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06
Kształtowanie się społeczeństwa, świadomości i ustroju w republice rzymskiej – od miasta-państwa do imperium.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06
Kryzys i upadek rzymskiej republiki.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05
Oktawian August – zmiana systemu sprawowania władzy w Rzymie i jej konsekwencje społeczne i kulturalne.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Złoty wiek Antoninów – państwo i społeczeństwo.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Kryzys III wieku w cesarstwie rzymskim.	1 EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
Dioklecjan i Konstantyn – nowa organizacja imperium rzymskiego.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06
Religijność antyczna a chrześcijaństwo.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07

5. Zalecana literatura:

Bravo B., Wipszycka E., *Historia starożytnych Greków*, t. 1: *Do końca wojen perskich*, Warszawa 1988; t. 2: *Okres klasyczny*, Warszawa 2009; t. 3: *Okres hellenistyczny*, Warszawa 2010;
Historia starożytna, red. M. Jaczynowska, Warszawa 2010;
Jaczynowska M., Pawlak M., *Starożytny Rzym*, Warszawa 2008;
Ziółkowski A., *Historia Rzymu*, Poznań 2004;
Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu, red. E. Wipszycka, t. I/II, Warszawa 2001;

Ziółkowski A., *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 2010.

Ponadto: wybrany atlas historyczny lub odpowiednie mapy, literatura źródłowa, artykuły w czasopismach i pracach zbiorowych, części monografii wskazane przez prowadzącego ćwiczenia.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śnieżowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu						
	EU_ 01	EU_ 02	EU_ 03	EU_ 04	EU_ 05	EU_ 06	EU_ 07
Egzamin pisemny							
Egzamin ustny							
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X	X
Test	X			X			
Projekt							
Esej lub recenzja (do wyboru)							

Raport							
Prezentacja multimedialna							
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							
Inne (jakie?) – wypowiedzi ustne na zajęciach	X	X	X	X	X	X	X
– praca z mapą		X					

Podstawę oceny stanowi aktywność na zajęciach z możliwością poprawy oceny w przypadku niezadawalającej aktywności lub usprawiedliwionej nieobecności na podstawie ustnego lub pisemnego kolokwium. Charakter uzupełniający może stanowić (na życzenie studentów) test.

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	45
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra wiedza i umiejętności;
dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza i umiejętności, z pewnymi niedociągnięciami;
dobry (db; 4,0): dobra wiedza i umiejętności;
dostateczny plus (+dst; 3,5): poprawna wiedza i umiejętności;
dostateczny (dst; 3, 0): zadawalająca wiedza i umiejętności;
niedostateczny (ndst; 2, 0): niezadawalająca wiedza i umiejętności.